

Protokół nr 51 / 2023

posiedzenia

Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia

6 lutego 2023 roku, godz. 16:00

(za pośrednictwem platformy Microsoft Teams)

BRM-DPP.0012.9.1.2023

Posiedzenie Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia prowadził Pan Dominik Kłosowski – Przewodniczący Komisji.

Na ogólną liczbę 9 członków Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia wszyscy byli obecni.

Lista obecności członków Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Ponadto w posiedzeniu udział wzięli:

- Pani Katarzyna Janusik – Zastępczyni Dyrektora Wrocławskiego Domu Literatury,
- Pani Dorota Ciastek – Zastępczyni Dyrektora Wydziału Kultury.

Ad I.

Zatwierdzenie porządku posiedzenia

Członkowie Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia nie zgłosili uwag do porządku posiedzenia.

Porządek posiedzenia stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Ad II.

Zapoznanie się z działalnością i planami Wrocławskiego Domu Literatury

Pani Katarzyna Janusik – Zastępczyni Dyrektora Wrocławskiego Domu Literatury poinformowała, że działalność Wrocławskiego Domu Literatury jest bardzo szeroka, dlatego omówi tylko niektóre z podejmowanych działań i planów. Wrocławski Dom Literatury powstał w roku 2016 w ramach obchodów Europejskiej Stolicy Kultury i Światowej Stolicy Książki UNESCO we Wrocławiu. Jego zadaniem jest wspieranie różnego rodzaju działań literackich w mieście i w regionie, np. miejskie Wydawnictwo Warstwy, opieka nad wrocławską Nagrodą Poetycką Silesius i Literacką Nagrodą Europy Środkowej Angelus, organizacja różnego rodzaju wydarzeń i festiwali, działalność edukacyjna, organizacja konkursów i konferencji, współpraca z lokalnymi, regionalnymi, ogólnopolskimi oraz zagranicznymi partnerami w zakresie literatury. Do 2021 roku Wrocławski Dom Literatury był organizatorem Wrocławskich Targów Dobrych Książek. Bardzo ważnym zadaniem jest reprezentowanie literackiego Wrocławia na arenie międzynarodowej. Dwie najważniejsze na świecie sieci współpracy literackiej, które skupiają miasta opierające swój rozwój m. in. na literaturze to Sieć Miast Literatury UNESCO i Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia ICORN. Wrocławski Dom Literatury w 2019 roku przygotował aplikację do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO dzięki czemu Wrocław otrzymał tytuł Miasta Literatury. Był to bardzo dobry literacko rok dla Wrocławia, ponieważ w październiku ogłoszono Nagrodę Nobla za 2018 rok dla Olgi Tokarczuk, która jest członkinią Rady Programowej Wrocławskiego Domu Literatury.

Sieci Miast Kreatywnych UNESCO to program, który powstał w 2004 roku w celu pomocy, wymiany doświadczeń oraz rozwijania miast, które rozwijają się przez różnego rodzaju dziedziny kreatywne – literaturę, film, muzykę, rzemiosło, sztukę ludową, design, technologię cyfrową, media, gastronomię. Sieć ma na celu podkreślanie osiągnięć i aspiracji miast oraz wymianę pomysłów i

wspólną realizację konkretnych projektów. Wszystkich miast kreatywnych, rozrzuconych na 6 kontynentach jest kilkaset, natomiast Miasta Literatury są 42, zlokalizowane w 32 krajach, na 6 kontynentach. W Polsce znajdują się 2 miasta w tej sieci – Kraków i Wrocław. Udało się zrealizować bardzo dużo lokalnych i międzynarodowych projektów, które są szczegółowo opisane na stronie internetowej Wrocławskiego Domu Literatury - np. promowane były wrocławskie lokalne księgarnie, podejmowano działania skierowane do obcokrajowców mieszkających we Wrocławiu, prowadzono warsztaty i wykłady dla seniorów. Wrocław w 2016 roku był Europejską Stolicą Kultury i Światową Stolicą Książki UNESCO. Do zeszłego roku był to tytuł przyznawany miastom na 1 rok, na podstawie przygotowanej aplikacji. Światowymi Stolicami Książki UNESCO były m. in. Madryt, Bangkok i Amsterdam, a obecnie jest nią Guadalajara. Od dłuższego czasu najaktywniejsze miasta działały razem z UNESCO, by przekuć zebrane przez wszystkie miasta doświadczenia i programy, które się w tych miastach działy w sieć współpracy, która umożliwi wymianę doświadczeń i wsparcie przemysłu kreatywnego książki. W 2016 roku stworzona została wrocławska książka kucharska z przepisami mieszkańców. Bardzo ważne przy każdej globalnej sieci jest podkreślanie i walka o wolność słowa, która w wielu regionach jest zagrożona. Do powołania Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO we Wrocławiu doszło we wrześniu 2022 roku. Obecnie sieć zrzesza 16 miast. Wrocław jest jedynym polskim miastem i jednym z dwóch miast w sieci, które dzierży oba tytuły, tj. i Światowej Stolicy Książki, i Miasta Literatury UNESCO.

Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia ICORN powstała w 2006 roku i zrzesza kilkadziesiąt miast na całym Świecie, które aktywnie angażują się w walkę o wolność słowa. Wrocław należy do tej sieci od 2015 roku. Celem sieci jest udzielanie pomocy prześladowanym pisarzom. To są najczęściej osoby, które muszą uciekać ze swojego kraju lub są objęte zakazem druku. Jedną z najbardziej znanych

stypendystek sieci ICORN była Swiatłana Aleksijewicz - laureatka literackiej Nagrody Nobla, która musiała uciekać z Białorusi. Obecnie we Wrocławiu gościmy białoruskiego pisarza Uładzimira Niaklajeu, który jest jednym z najważniejszych współczesnych białoruskich prozaików. Jest objęty zakazem druku i grozi mu więzienie, więc od lat nie może powrócić na Białoruś. Już nie w ramach sieci ICORN, ale kilka dni temu wyjechała z Wrocławia Oksana Zabużko – jedna z najważniejszych współczesnych ukraińskich pisarek. We Wrocławiu odbyła się premiera książki, którą napisała po wybuchu wojny. Ważnym elementem działalności Sieci ICORN jest Nagroda im. Pawła Adamowicza – nagroda za odwagę w krzewieniu wolności, solidarności i równości. Miasta zrzeszone w Sieci zgłaszają swoich kandydatów. W tym roku laureatem został wspólny kandydat Krakowa i Wrocławia – i nie jest to osoba, lecz cała gmina – Gmina Michałowo, która od dłuższego czasu udziela pomocy uchodźcom znajdującym się na granicy polsko-białoruskiej.

W ramach działań zagranicznych rozpoczęta została współpraca z bardzo prężnie działającą siecią niemieckojęzycznych domów literatury, która planuje rozszerzyć swoją działalność na całą Europę. W pierwszych rozmowach bierze udział Dom Literatury w Łodzi. Międzynarodowy Festiwal Poezji Silesius powołany został w roku 2016 i od tego czasu zyskał rangę jednego z najważniejszych wydarzeń poetyckich w Polsce. Co roku ma zagranicznego gościa honorowego, co jest rezultatem współpracy z wieloma partnerami. Dotąd Wrocław gościł Szwecję, Grecję, Czechy, Litwę i Niemcy. Na Targach Książki, za czasów, gdy się jeszcze nimi opiekował Wrocławski Dom Literatury, pojawiali się zagraniczni goście, co jest kontynuowane.

Pani Katarzyna Janusik poinformowała, że na zaproszenie Wrocławskiego Domu Literatury we Wrocławiu pojawiły się takie osoby, jak: Kateryna Babkina, Oksana Zabużko, Wiktorija Amelina, Natalia Belczenko, Swiatłana Aleksijewicz, Durs Grünbein, Serhij

Żadan, Kristina Sabaliauskaitė, Chris Carter, Lisa Gardner, Lars Kepler.

Ważnym elementem działalności Wrocławskiego Domu Literatury jest prezentowanie za granicą projektów, które są realizowane we Wrocławiu, np. we Lwowie, w Frankfurtzie, w Tbilisi, w Reykjavíku, w Abu Zabi.

Kolejną ważną działalnością Wrocławskiego Domu Literatury jest Wydawnictwo Warstwy, które od 2018 roku wydają literaturę europejską, a od zeszłego roku promują literaturę ukraińską. Warstwy pomogły w realizacji dwóch projektów realizowanych dla uchodźców – tłumaczeniu wrocławskiego abecadlika, który od kilku lat jest elementem wrocławskiej wyprawki dla nowo narodzonych Wrocławian. Zaraz po wybuchu wojny podjęta została decyzja o przetłumaczeniu wrocławskiego abecadlika na język ukraiński, by móc go rozdawać nowoprzybyłym mieszkańcom Wrocławia z Ukrainy. Druga duża akcja Wydawnictwa Warstwy to opublikowanie książek w języku ukraińskim dla dzieci, które uciekając z kraju ogarniętego wojną musiały pozostawić większość rzeczy w swoich domach. Wydrukowanych zostało w ten sposób 5 książek w języku ukraińskim. Nakład tych książek to 125 tys. egzemplarzy i są one rozdawane we Wrocławiu we współpracy z WCRS, Kuratorium i Departamentem Edukacji, w regionie, jak również w całej Polsce. Trafiają dzięki temu do ośrodków pomagających uchodźcom, do szkół i do przedszkoli. Rola dziedzictwa i współczesnej literatury Dolnego Śląska jest dla Warstw kluczowa. Tylko w zeszłym roku wydanych zostało 10 tytułów lokalnych autorów.

Wśród najważniejszych projektów realizowanych przez Wrocławski Dom Literatury znajdują się wielkie i małe wydarzenia literackie – od spotkania Olgi Tokarczuk ze Swiatłaną Aleksijewicz w NFM po zeszłoroczną premierę Empuzjonu, która zgromadziła 3 tys. osób w Hali Stulecia i była najliczniejszym wydarzeniem literackim po 1989 roku w Polsce. Tych wydarzeń i spotkań autorskich jest co roku w Klubie Proza ponad 100. W zeszłym roku było ich 136.

Od 2020 roku rozwijana jest działalność internetowa, m. in. poprzez Radio Proza z podcastami oraz kanał na YouTube.

Wrocławski Dom Literatury jest jednym z liderów projektu Polska czytająca, mającego za zadanie promowanie czytania w Polsce, gdyż poziom czytelnictwa w Polsce nie jest wysoki.

Organizowane są konferencje, rozwijane są programy rezydencyjne, podejmowane są działania edukacyjne i animacyjne, np. lekcje poetyckie w szkołach oraz konkursy kierowane do dzieci i młodzieży. Wrocławski Dom Literatury podejmuje działania w przestrzeni miejskiej, np. przez cały kwiecień 2022 roku trwała kampania czytelnicza na wiatkach przystankowych we Wrocławiu.

Bardzo ważne dla Wrocławskiego Domu Literatury są partnerstwa i z roku na rok jest ich coraz więcej, dzięki czemu udaje się realizować bardzo ambitne projekty, np. koedycję z Wydawnictwem Literackim, dzięki której udało się opublikować korespondencję Miłosza i Różewicza.

Wrocławski Dom Literatury dba o partnerstwa medialne.

Współpracuje z dwumiesięcznikiem Książki. Magazynem do czytania oraz Radiem Nowy Świat.

W zeszłym roku wznowiony został Notatnik Teatralny, a w tym roku planowana jest siostrzana inicjatywa w postaci Notatnika Literackiego, który będzie prezentował nie tylko ciekawe aspekty życia literackiego w Polsce, ale będzie miał także dział miejski, poświęcony twórczości wrocławskich autorów – i tych znanych, i debiutantów.

Radny Piotr Maryński zaapelował, aby członkowie Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą byli na bieżąco informowani o działalności Wrocławskiego Domu Literatury i organizowanych spotkaniach z pisarzami, a następnie poprosił o doprecyzowanie na jakiej płaszczyźnie zagrożona jest wolność słowa we Wrocławiu.

Pani Katarzyna Janusik – Zastępczyni Dyrektora Wrocławskiego Domu Literatury odpowiedziała, że o wolności słowa mówiła w

kontekście dwóch sieci - Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO i Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN. Sieć ICORN została powołana po to, aby pisarzom i pisarkom pochodzącym z miejsc, gdzie wolności słowa nie ma lub jest ona ograniczona, przez co nie mogą oni publikować swoich tekstów, umożliwić relokację w bezpieczne miejsca, w których będą mogli tworzyć. Tu chodzi zarówno o bezpieczeństwo fizyczne, jak i o możliwość publikowania różnych treści. Uładzimir Niaklajeu, będący rezydentem we Wrocławiu, jest objęty zakazem druku w Białorusi. Tym samym Wrocław, działając w tej Sieci, włącza się w działania na rzecz promowania wolności słowa. Jeżeli zaś chodzi o Sieć Światowych Stolic Książki UNESCO, to jej misją jest dbanie o to, by wolność słowa stała się pewnym standardem. Podkreśliła, że nie wspominała w swojej wypowiedzi o tym, by wolność słowa we Wrocławiu miała być w jakimś stopniu zagrożona.

Radny Robert Pieńkowski poprosił o przedstawienie laudacji, za sprawą której uhonorowana została Gmina Michałowo, gdyż z informacji, które posiada, wynika, że na granicy z Białorusią kilkanaście miesięcy temu znajdowali się nie uchodźcy, lecz imigranci, w dodatku łamiący prawo, nielegalnie forsując granicę.

Przewodniczący Dominik Kłosowski powiedział, że bez względu na to, czy przekraczali granicę legalnie, czy nielegalnie, na granicy byli ludzie, którzy potrzebowali pomocy, a następnie wyraził uznanie dla gminy, która wzięła na siebie ogromny ciężar niesienia pomocy ludziom, którzy umierali w lesie.

Radny Robert Pieńkowski wyraził stanowisko, że nielegalną imigrację należy rozróżniać od uchodźstwa.

Radny Michał Piechel powiedział, że na granicy ginęli ludzie i nie wolno doszukiwać się w takiej sytuacji podtekstów politycznych.

Pani Katarzyna Janusik – Zastępczyni Dyrektora Wrocławskiego Domu Literatury odpowiedziała, że prześle członkom Komisji laudację napisaną przez Pana Roberta Piaskowskiego - Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury, w której wyjaśnia motywację zgłoszenia tej kandydatury do Nagrody im. Pawła Adamowicza.

Przewodniczący Dominik Kłosowski podziękował Pani Katarzynie Janusik – Zastępczyni Dyrektora Wrocławskiego Domu Literatury za opowiedzenie członkom Komisji o szerokiej działalności Wrocławskiego Domu Literatury.

Ad III.

Zatwierdzenie sprawozdania z działalności Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia w 2022 roku

Członkowie Komisji przyjęli sprawozdanie z działalności Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia za 2022 rok w następującej formie:

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
KOMISJI KULTURY I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ
RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA
ZA 2022 ROK

1. Komisja Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia w 2022 roku odbyła 15 posiedzeń, podczas których zaopiniowała 48 projektów uchwał. Ponadto opiniowała raport o stanie Miasta Wrocławia za 2021 rok oraz dokumenty związane z udzieleniem absolutorium Prezydentowi Wrocławia [sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta Wrocławia za 2021 rok, sprawozdanie finansowe Miasta Wrocławia za 2021 rok, sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i

samorządowych instytucji kultury Miasta Wrocławia za 2021 rok, informację o stanie mienia komunalnego Miasta Wrocławia według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku].

2. Komisja Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia, w związku z prowadzonymi przez siebie działaniami, współpracowała z jednostkami Urzędu Miejskiego Wrocławia, przedstawicielami instytucji kultury oraz innymi podmiotami związanymi merytorycznie z przedmiotowym zakresem działalności Komisji.
3. Komisja Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia podczas wrześniowego posiedzenia gościła Dyrektora Muzeum Współczesnego Wrocław, która opowiedziała Radnym o działalności, osiągnięciach i planach Muzeum Współczesnego Wrocław.
4. W październiku 2022 roku Dyrektor Wrocławskiego Teatru Współczesnego im. Marii i Edmunda Wiercińskich we Wrocławiu opowiedział Komisji o działalności Wrocławskiego Teatru Współczesnego im. Marii i Edmunda Wiercińskich w 2022 roku.
5. W grudniu 2022 roku Komisja Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia udała się z wizytą do Narodowego Forum Muzyki, podczas której miała okazję zobaczyć na żywo zajęcia dla dzieci w Centrum Edukacyjnym Narodowego Forum Muzyki oraz próby Chóru Dziewczęcego, Wrocławskiej Orkiestry Barokowej, Chóru Melomana, jak również fragment spotkania zorganizowanego w ramach Akademii Melomana. Dyrektor Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego opowiedział Radnym o szerokiej działalności Narodowego Forum Muzyki (m.in. współpracy międzynarodowej, zamówieniach kompozytorskich i wydawnictwach promujących Polskę na świecie, ważniejszych trasach koncertowych, zajęciach

prowadzonych przez Centrum Edukacyjne Narodowego Forum Muzyki oraz publiczności na wydarzeniach w NFM).

6. Komisja Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia na bieżąco rozpatrywała pisma wpływające od mieszkańców Wrocławia i dyrektorów instytucji kultury oraz przekazywane do Komisji przez Przewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia.

Ad IV.

Sprawy bieżące:

1. Pismo WCRS z 15 grudnia 2022 roku przekazujące kopię uchwały XVII / 119 / 2022 RO Leśnica z 28.11.2022 r. w sprawie upamiętnienia ofiar dawnego Obozu Pracy Arbeitslager Breslau-Lissa oraz historii dawnej fabryki zakładów ceramicznych firmy Villeroy und Boch Keramische Werke AG

Członkowie Komisji postanowili przekazać pismo zgodnie z właściwością do Pana Jacka Sutryka - Prezydenta Wrocławia.

2. E-mail z 16 stycznia 2023 roku zawierający prośbę o opłacenie z funduszy miejskich na kolejnych 20 lat mogiły byłej dyrektorki Teatru Zielona Latarnia

Członkowie Komisji postanowili przekazać e-maila do Pana Jacka Sutryka - Prezydenta Wrocławia.

Ad V.

Przyjęcie protokołu posiedzenia Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia nr 50 / 2022

Członkowie Komisji przyjęli protokół posiedzenia Komisji nr 50 / 2022.

Ad VI.

Wolne wnioski

Przewodniczący Dominik Kłosowski poinformował, że Komisja otrzymała zaproszenie od Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu do odwiedzenia w dniu 13 lutego 2023 roku o godz. 16:00 huty szkła, która znajduje się w Akademii. Zarządził głosowanie nad odbyciem posiedzenia stacjonarnego w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu dnia 13 lutego 2023 roku o godz. 16:00.

Komisja w wyniku głosowania (za – 9, przeciw – 0, wstrzymało się – 0) postanowiła, że dnia 13 lutego 2023 roku o godz. 16:00 odbędzie posiedzenie w trybie stacjonarnym w Akademii Sztuk Pięknych. Jednocześnie Radna Dorota Galant, Radny Robert Pieńkowski oraz Radny Piotr Maryński zaapelowali o wyrozumiałość w przypadku, gdyby nie mogli uczestniczyć w posiedzeniu, z uwagi na to, że jest to okres ferii zimowych.

Przewodniczący Dominik Kłosowski zaproponował, aby w ramach realizacji planu pracy Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia na 2023 rok Komisja odbyła stacjonarne posiedzenie w Teatrze Muzycznym Capitol w dniu 20 marca 2023 roku o godz. 16:00.

Komisja w wyniku głosowania (za – 9, przeciw – 0, wstrzymało się – 0) postanowiła, że 20 marca 2023 roku o godz. 16:00 odbędzie posiedzenie w trybie stacjonarnym w Teatrze Muzycznym Capitol.

Na tym posiedzenie zamknięto.

Dominik Kłosowski

Przewodniczący Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą

Protokół sporządziła:
Magdalena Gaczyńska